

ZORGPLAN

Aalberseplein 6
2805 EG Gouda
☎ :0182-516675
e-mail: admin@bijenkorfgoeda.nl
website: www.bijenkorf.info

Vastgesteld: jan. 2019

Vastgesteld jan. 2019

1. VOORWOORD

Voor u ligt het zorgplan van basisschool De Bijenkorf. Het is onze taak om leerlingen een passend onderwijsaanbod te geven. Dit vraagt van leerkrachten en intern begeleiders een steeds grotere deskundigheid op het gebied van signaleren, diagnostiek en handelingsvaardigheden.

Wij werken met een zorgstructuur waarbij we volgens vaste procedures de ontwikkeling van onze leerlingen volgen en ons handelen planmatig laten verlopen. Dit met als doel om stagnatie of achterstand in de ontwikkeling van een leerling te voorkomen. Hierbij werken wij nauw samen met ouders in het delen van kennis over hun kind en onze leerling en het zoeken naar oplossingen. In dit zorgplan kunt u lezen hoe onze zorgstructuur is opgezet.

2. UITGANSPUNTEN VAN ONZE ZORG

Op De Bijenkorf hebben wij oog voor alle leerlingen en bieden bij een brede zorgstructuur in alle lagen. In onze visie staat: Ieder leerling doet ertoe, ieder leerling wil leren en kan zich op zijn eigen manier ontwikkelen. Als school streven wij ernaar het onderwijsleerproces zo te organiseren dat ieder leerling de ruimte krijgt om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. We willen in ons onderwijs aansluiten bij wat een leerling op dat moment in zijn/haar ontwikkeling nodig heeft en aansluiten bij zijn/haar mogelijkheden en kwaliteiten.

Op De Bijenkorf heerst een open cultuur onder collega's, leerkrachten, ouders en leerlingen als het gaat om het praten over ondersteuningsbehoeften en het inzetten van extra ondersteuning. We streven ernaar leerlingen met een ontwikkelingsachterstand of –voorsprong zo vroeg mogelijk te signaleren. Hierbij wordt gekeken naar de brede ontwikkeling van leerlingen; cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch. In de zorg rond leerlingen werken we nauw samen met leerlingen, ouders, collega's en begeleiders. Wij geloven sterk in de samenwerking tussen de domeinen (passend) onderwijs, jeugd en zorg. In onze zorg zijn wij onderscheidend in de wijze waarop meer begaafde leerlingen en leerlingen met autisme worden begeleid (zie paragraaf 6.6 en 6.7).

3. BETROKKENEN

3.1 De leerling

Wij vinden het belangrijk om leerlingen medeverantwoordelijk te maken voor hun ontwikkeling. Er worden regelmatig gesprekken met kinderen gevoerd. Gesprekken met kinderen helpen om de ondersteuningsbehoeften duidelijker in beeld te krijgen, de pedagogische relatie te versterken en de persoonlijke betrokkenheid, het welbevinden en de motivatie te vergroten. Dit zorgt uiteindelijk voor betere resultaten. Ook in gesprekken met ouders en gesprekken met zorgbegeleiders laten we kinderen regelmatig aansluiten. In de bovenbouw denken kinderen mee in het stellen van persoonlijke doelen.

3.2 De leerkracht als spil.

De leerkracht is verantwoordelijk om het onderwijs in de groep zodanig vorm te geven dat er sprake is van een doorgaande leerlijn waarbij tegemoet wordt gekomen aan de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. De leerkracht vervult dus een centrale rol bij de zorg en ondersteuning van leerlingen. De leerkracht is de eerste die veranderingen kan signaleren en heeft door zijn/haar dagelijkse omgang met leerlingen zicht op wat zij nodig hebben. Het is de taak van de leerkracht om de

ontwikkeling van leerlingen nauwlettend te bewaken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van observaties, methode-gebonden en methodeonafhankelijke toetsen. De leerkracht stemt zijn/haar handelen hierop af.

Als basis van ons didactisch handelen gebruiken wij het EDI-model en 'Teach like a champion'. EDI staat voor het Expliciete direct instructie. Een les die opgebouwd is volgens het EDI-model bevat de volgende stappen:

- Lesdoel
Het doel en het belang hiervan worden expliciet met de leerlingen gedeeld en besproken
- Activeren van voorkennis
- Instructie; concept en vaardigheid
- Begeleide inoefening
De leerlingen nemen het toepassen van de leerstof over en de leerkracht controleert het begrip: de leerkracht monitort tijdens de les of alle leerlingen begrijpen wat is uitgelegd. Op basis van deze informatie stuurt de leerkracht voortdurend bij.
- Kleine lesafsluiting
De leerlingen maken opdrachten of beantwoorden vragen om te laten zien dat ze het lesdoel beheersen. Daarna mogen ze zelfstandig inoefenen.
- Zelfstandige verwerking.
- Verlengde instructie
De leerlingen waarbij tijdens bij de kleine lesafsluiting bleek dat ze het lesdoel nog niet voldoende beheersten, krijgen een verlengde instructie van de leerkracht.
- Grote lesafsluiting
Evaluatie waarbij wordt gecontroleerd of alle leerlingen het lesdoel hebben gehaald. Daarnaast is er aandacht voor voorwaardelijke zaken zoals werkhouding en werksfeer.

In onze dagelijkse praktijk zetten wij ook Teach-technieken in; didactische technieken die bijdragen tot betere prestaties van leerlingen. EDI en Teach versterken elkaar. Beiden zorgen voor effectieve leerkrachtvaardigheden. Door het inzetten van EDI en Teach wordt er goed afgestemd, de betrokkenheid van leerlingen vergroot en de beschikbare lestijd effectief benut.

3.3 De intern begeleider (IB)

Onze school heeft twee intern begeleiders; één voor de kleutergroepen en één voor de groepen 3 t/m 8. De IB-er heeft als taak de leerkracht te ondersteunen in de zorg rond leerlingen. De IB-er functioneert hierbij als coach en procesbewaker. De IB-er is voorzitter bij leerlingbesprekingen, groepsbesprekingen en zorgoverleg en initieert en coördineert de aanvragen in het kader van passend onderwijs en de begeleiding die door derden wordt verzorgd.

3.4 Directie

De directeur is onderwijskundig leider en daarbij eindverantwoordelijk voor het onderwijskundig management. Er is periodiek overleg tussen de IB-ers en de directeur over het onderwijs- en zorgbeleid binnen de school. De directeur neemt deel aan groepsbesprekingen en evalueert samen met de IB-ers het zorgbeleid op schoolniveau. De directie vormt samen met een IB-er en de bouwcoördinatoren het MT. Onderwijs- en zorg zijn vaste agendapunten op de agenda van het MT.

3.5 Ouders

School werkt nauw samen met ouders in de ontwikkeling van leerlingen. Hierbij zijn gelijkwaardigheid en samen verantwoordelijkheid belangrijke kernwaarden.

3.5.1 Startgesprekken

In de eerste drie weken van het schooljaar vinden startgesprekken plaats met ouders (en leerling). Het startgesprek is bedoeld om een goede start met elke ouder te maken. Samenwerken aan de ontwikkeling van een leerling vraagt om een vertrouwensrelatie tussen de leerkracht en de ouder en dus om een individuele start met elke ouder. Tijdens het startgesprek maken ouders en leerkracht kennis met elkaar en vertellen ouders over hun kind. Daarnaast spreken leerkrachten en ouders verwachtingen naar elkaar uit. Tijdens het gesprek is er ook ruimte voor een vraag als 'Wat willen we dit jaar bereiken?'. Gezien de aard van het startgesprek is het belangrijk dat de leerling erbij aanwezig is, ook de kleuter. Het gesprek is namelijk niet primair bedoeld om inhoudelijk van alles af te stemmen, maar om een goede start te maken. Leerlingen moeten voelen dat hun ouders het goed hebben met de leerkracht. Ook al doet een kleuter een groot deel van het gesprek niet mee en speelt de leerling in dezelfde ruimte, hij ervaart dat zijn ouders met de leerkracht overweg kunnen. Naarmate leerlingen ouder worden, nemen ze steeds meer deel aan het gesprek.

3.5.2 Informatieavond

Alle groepen kennen aan het begin van het schooljaar een collectief beginmoment in de vorm van een informatieavond. Leerkrachten geven praktisch informatie en vertellen aan welke doelen er komend schooljaar gewerkt gaat worden en op welke wijze ouders hierbij kunnen ondersteunen.

3.5.3 Overige reguliere oudercontactmomenten

In november zijn er 10-minutengesprekken met ouders waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal staat. Na de midden-Cito's zijn er rapportgesprekken waarbij ook de cognitieve ontwikkeling wordt besproken. In groep 7 en 8 sluiten de leerlingen aan bij deze gesprekken. Aan het eind van het schooljaar, na de eind-Cito's, zijn er weer rapportgesprekken. Leerkrachten bepalen welke ouders ze hiervoor uitnodigen. Ouders kunnen zich ook op eigen initiatief aanmelden voor deze gespreksronde.

3.5.4 Oudermomenten kleuters

Vlak voordat de leerling voor het eerst naar school gaat vindt er een startgesprek plaats met de leerling, de ouders en de leerkracht. Op dit moment kan het kind voor het eerst kennis maken met de leerkracht en wordt het entreeformulier besproken. Na 6 weken onderwijs volgt er een gesprek met de ouders over hoe het wenproces op school is verlopen.

In november zijn er 10-minutengesprekken voor de ouders van alle kleuters, hierin staat de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal. In februari zijn er gesprekken voor de leerlingen uit groep 2. In dit gesprek wordt gekeken hoe het kind zich ontwikkelt op cognitief gebied en welke stappen er nog nodig zijn met betrekking tot de lees- en rekenvoorwaarden die nodig zijn voor de overgang naar groep 3. Wanneer er twijfel is over de overgang naar groep 3, vindt er tussentijds een extra gesprek plaats. In juli vinden er gesprekken plaats voor de ouders van groep 1. Leerkrachten bepalen welke ouders van de leerlingen van groep 2 ze hiervoor uitnodigen. Ouders kunnen zich ook op eigen initiatief aanmelden voor deze gespreksronde.

3.5.5 Contactmomenten voor leerlingen met extra ondersteuning

Met ouders van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden individuele afspraken gemaakt over de frequentie van de contactmomenten. Dit in plaats van de door de school gereguleerde tienminutengesprekken. Indien er andere partijen betrokken zijn bij de zorg rond een leerling, vinden de contactmomenten plaats in de vorm van een groot overleg, waarbij alle betrokkenen (incl. intern begeleider) aanschuiven.

3.5.6 Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Ouderbetrokkenheid gaat verder dan betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun leerling. We willen dat ouders ook betrokken zijn bij elkaar en elkaars leerlingen. Het gaat over een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders voor het sociale gebeuren in en rond de klas. Om deze verantwoordelijkheid te stimuleren wordt in elke groep in elke periode een inlooppmoment in de klas georganiseerd waarbij ouders in de klas kunnen kijken. Daarnaast kunnen ouders die moeite hebben hun weg binnen de school te vinden, gekoppeld worden aan een andere ouder (buddy).

4. MIDDELEN

4.1 Leerlingvolgsysteem (LVS)

Alle gegevens die relevant zijn voor ontwikkeling van de leerlingen worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem Parnassys. Dit LVS geeft ons de mogelijkheid om het leerling te vergelijken met leeftijdgenootjes en ons onderwijs goed af te stemmen op wat een leerling nodig heeft. Om de cognitieve ontwikkeling van het leerling systematisch te volgen gebruiken we het methode onafhankelijke leerlingvolgsysteem van CITO.

Groep	1	2	3	4	5	6	7	8
Toetsinstrument								
Taal voor kleuters		■						
Rekenen voor kleuters		■						
Risicoscreening (lees- en rekenvoorwaarden gr. 3)		■						
CITO Rekenen en Wiskunde			■	■	■	■	■	■
CITO Begrijpend Lezen			■	■	■	■	■	■
CITO Spelling			■	■	■	■	■	■
DMT			■	■	■	■	■	■
AVI			■	■	■	■	■	■
NIO								■
Eindcito								■
Observatiesysteem								
Kijk	■	■						
Zien			■	■	■	■	■	■

■ bij alle leerlingen
■ Optioneel

De ontwikkeling van kinderen in de groepen 1 en 2 wordt vanaf 6 weken gevolgd met het observatie-instrument KIIJK. De leerkracht verzamelt gedurende het gehele jaar gegevens over kinderen door interactief te observeren in voor de kinderen betekenisvolle situaties. Hiervan worden op een gestructureerde manier aantekeningen gemaakt als basis voor het invullen van KIIJK!

Indien er zorgen zijn op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling in groep 3 t/m 8 kan het programma Zien! worden ingezet (zie ook hoofdstuk 7).

4.2 Leerlingdossier

Het leerlingdossier bevat naast administratieve gegevens, toetsgegevens, verslagen van gesprekken en overleggen, rapporten, onderzoekgegevens en gegevens over (extra) begeleiding. Het beheer van het dossier valt onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Het leerlingdossier kan worden ingezien door leerkrachten, intern begeleiders en directie. Ook ouders kunnen het dossier van hun kind inzien. Hiervoor dienen zij een afspraak te maken met de intern begeleider. Gegevens uit het dossier kunnen alleen na toestemming van ouders aan derden worden doorgegeven. We volgen hierbij het privacyregelement van de De Groeiling

4.3 Orthotheek

Voor het zo goed mogelijk begeleiden van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en voor achtergrondinformatie over leer-, gedrag- en sociaal emotionele ontwikkeling is een orthotheek beschikbaar. De orthotheek is geordend naar vak- en vormingsgebied. De inhoud van de orthotheek is beschreven, zodat voor iedereen duidelijk is welke informatie beschikbaar is. In de orthotheek bevindt zich ook informatie over zorginstanties.

We beschikken over diagnostische instrumenten die ingezet kunnen worden voor nader onderzoek en tal van remediërende materialen die we in kunnen zetten in de begeleiding van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong of -achterstand. Het beheer van de orthotheek ligt bij de intern begeleiders.

4.4 Zorgmap en Bijenkorfbboek

Om te zorgen voor betrouwbare resultaten zijn de handleidingen voor het afnemen van de Cito-toetsen opgenomen in de zorgmap. Hierin zit ook de zorgkalender waarin alle toets- en overlegmomenten die de zorg raken, zijn vastgelegd. Alle afspraken en procedures over ons onderwijs en de zorg zijn digitaal vastgelegd in het Bijenkorfbboek.

5. PLANMATIG WERKEN

5.1 Opbrengst- en handelingsgericht werken (OHGW)

Binnen het handelingsgericht werken (HGW) stemmen we het onderwijs doelgericht af op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en bepalen we hoe om te gaan met verschillen tussen leerlingen. Dit maakt het onderwijs 'passend' voor elke leerling. Hierbij worden alle partijen betrokken: school, leerling, ouders en externe adviseurs/begeleiders. De specifieke ondersteuningsbehoeften worden vastgelegd in didactische werkplannen en het formulier 'speciale ondersteuningsbehoeften'.

Daarnaast werken wij opbrengstgericht (OGW). Op basis van de verzamelde leeropbrengsten werken we planmatig en resultaatgericht aan het verbeteren van ons onderwijs en de begeleiding van onze leerlingen waarbij er vooraf gericht doelen worden gesteld. De cyclus van planmatig werken bestaat uit de volgende stappen:

- plannen van acties
- het ten uitvoer brengen van geplande acties
- het checken of de resultaten van de acties werkelijk zijn zoals was beoogd en
- het bijsturen of bijstellen van de uitvoering of plannen.

Dit planmatige werken komt overal terug in onze zorgstructuur; in alle ondersteuningstrajecten en op alle niveaus (school, groep en leerling):

Binnen OHGW is reflecteren op het eigen handelen en elkaar feedback geven een belangrijk onderdeel.

5.2 Klassenobservaties

Klassenobservaties worden uitgevoerd door de directie en de intern begeleiders. In de eerst 6 tot 8 weken wordt er in elke groep een observatie uitgevoerd waarbij het groepsklimaat centraal staat. Daarnaast volgt in elke groep een observatie in de periode voor de M-cito en voor de E-cito. De aandachtspunten tijdens de observatie worden gestuurd door o.a. specifieke schoolontwikkelingen, behaalde resultaten of een hulpvraag van een leerkracht. Indien nodig kan hierbij ook een onderwijsspecialist van de GroeiAcademie worden ingezet.

5.3 Groepsbesprekingen

De groepsbesprekingen met leerkracht en directie vinden 3 maal per jaar plaats en worden geleid door een IB-er. Ter voorbereiding op de groepsbespreking vult de leerkracht het formulier 'Kabell groep 1-2', 'Groepsbespreking start schooljaar' (okt.) of 'Analyse opbrengsten' (na M- en na E-cito) in.

Tijdens de groepsbespreking in oktober worden de volgende punten besproken:

- Pedagogische aandachtspunten; groepsklimaat en veiligheidsbeleving
- Didactische aandachtspunten
- Leervoorwaarden zoals werkhouding en zelfstandigheid
- Opstarten ontwikkelingen uit het jaarplan
- Leerlingen met zorg rond de cognitieve, sociaal-emotionele of lichamelijke ontwikkeling

Tijdens de groepsbesprekingen na de Cito's staat de cognitieve ontwikkeling centraal. Omdat het welbevinden van een leerling een belangrijke voorwaarde is voor cognitieve ontwikkeling is er tijdens de bespreking, waar nodig, ook aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

Tijdens de groepsbespreking wordt eerst gekeken naar de resultaten op groepsniveau. Daarna wordt er ingezoomd op individueel niveau.

Per vak wordt op groepsniveau gekeken naar de:

- niveauwaarde (incl. adaptieve toetsen) en de ontwikkeling hiervan
- vaardigheidsgroei t.o.v. het landelijk gemiddelde
- verdeling van de niveaugroepen binnen de groep en de ontwikkeling hiervan

Op leerlingniveau wordt gekeken naar de:

- niveauwaarde en de ontwikkeling hiervan (incl. vergelijking met nw eind groep 4)
- vaardigheidsgroei t.o.v. het groepsgemiddelde

Daarnaast worden de uitslagen van Begrijpend Lezen en Rekenen-Wiskunde en van Technisch Lezen en Spelling met elkaar vergeleken, omdat de ontwikkeling op deze vakken met elkaar in verband staat. Door uitslagen te koppelen wordt het beeld van eventuele problematiek duidelijker en kunnen er doelgerichter plannen worden gemaakt.

Op groeps- en leerlingniveau wordt gekeken waar analyse nodig is om de juiste aanpak voor de komende periode te bepalen.

Bij de analyse wordt gekeken naar:

- Verklaringen vanuit het onderwijsaanbod
- Verklaringen vanuit leerlingkenmerken
- Vak specifieke (onderliggende) vaardigheden

Bij significante veranderingen in de ontwikkeling worden doelen vastgesteld en een plan van aanpak voor de komende periode bepaald; het uitbreiden van de onderwijstijd, het gericht werken aan nog niet behaalde doelen, verbeteren van de kwaliteit van de instructie, invulling geven aan specifieke ondersteuningsbehoeften, etc. De IB-er coacht de leerkracht bij het vinden van oplossingen. Het plan van aanpak wordt vastgelegd in het didactische werkplan en speciale ondersteuningsbehoeften worden vastgelegd. Evaluatie hiervan vindt plaats tijdens de volgende groepsbespreking.

Wanneer de leerling zich ontwikkelt volgens de te verwachte ontwikkelingslijn, worden er geen specifieke doelen bepaald. Het vasthouden van de ontwikkelingslijn is dan het doel. In de lagere groepen (groep 3 en 4) streven we naar zoveel mogelijk extra vooruitgang. In hogere groepen (vanaf groep 5) streven we meer naar stabilisatie bij een betrouwbare niveauwaarde eind groep 4.

Tijdens de groepsbespreking aan het einde van het schooljaar vindt ook de overdracht plaats naar de nieuwe leerkracht(en). Hierbij worden de specifieke ondersteuningsbehoeften van de groep en van individuele leerlingen besproken en vastgelegd.

Tussen- en eindresultaten op school- en groepsniveau worden besproken in het team. Samen wordt gekeken wat de resultaten betekenen voor het onderwijs op onze school. Verbeterpunten worden vastgesteld in bijvoorbeeld het jaar- of schoolplan.

De details over de verschillende signaleringsmomenten op alle niveaus binnen de school en de mogelijke acties zijn opgenomen in de zorgmatrix voor kleuters en voor groep 3 t/m 8.

5.4 Leerlingbespreking

Voor leerlingen die uitgebreider besproken moeten worden, wordt een aparte leerlingbespreking met de IB-er gepland. Er kunnen diverse redenen zijn om een leerling (vanuit een groepsbespreking) aan te melden voor een leerlingbespreking, bijvoorbeeld als:

- een leerling herhaaldelijk onvoldoende profiteert van het aanbod
- de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling onduidelijk blijven
- het (lange termijn) ontwikkelingsperspectief van de leerling niet duidelijk is
- er sterke aanwijzingen of vermoedens zijn voor ernstige problematiek
- de sociaal-emotionele ontwikkeling extra aandacht vraagt

6. ONDERSTEUNING

6.1 Basisondersteuning

Ieder leerling een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Dat is het doel van passend onderwijs. Daarom hebben wij een zorgplicht voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dat betekent dat als ouders hun leerling aanmelden bij de school van hun keuze, die school de taak heeft het leerling een passende onderwijsplek te bieden op de eigen school, op een andere school in het reguliere onderwijs of in het speciaal (basis)onderwijs.

Onze school valt onder het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland. De basis-kwaliteit en basisondersteuning op De Bijenkorf voldoet aan de door het Samenwerkingsverband gestelde normen en criteria hiervoor.

6.2 Samenwerking met derden

Wij bieden meerdere mogelijkheden op school voor ondersteuning buiten de groep onder schooltijd:

Ondersteuning vanuit de GroeiAcademie

Onze school valt onder het bestuur van De Groeiling. De GroeiAcademie is het advies-, kennis en begeleidingscentrum van De Groeiling. De GroeiAcademie wil de deskundigheid binnen de organisatie bevorderen door kennis en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast biedt de GroeiAcademie ruimte aan medewerkers om zich verder te professionaliseren met een passend aanbod aan cursussen. In de zorg rond onze leerlingen kunnen we gebruik maken van de expertise van onderwijsspecialisten en orthopedagogen van de GroeiAcademie (onderzoek, observaties, aansluiten bij overleg). Voor onderzoek en observaties is toestemming van ouders nodig. Daarnaast kunnen leerlingondersteuners van de GroeiAcademie door de intern begeleider worden aangevraagd om leerlingen één of meerdere keren per week extra te begeleiden als er sprake is van specifieke ondersteuningsbehoeften die buiten de basisondersteuning vallen.

Schoolarts

Vanuit de Gemeentelijke Gezondheidszorg (GGD) is er een schoolarts verbonden aan onze school. De arts is verantwoordelijk voor preventief onderzoek bij leerlingen in groep 2 en 7.

Logopedie

Vanuit de GGD is er een schoollogopedist aan onze school verbonden. De logopedist doet voornamelijk de screening van 5-jarige leerlingen. Wanneer er bij andere leerlingen zorgen zijn over de spraak- en taalontwikkeling, laten wij de logopedist ook een screening doen. Ouders moeten hier vooraf toestemming voor geven. Wanneer er behandeling door een logopedist nodig is, wordt er doorverwezen naar een logopedist buiten de school.

Fysiotherapie

Wij hebben enkele dagdelen een fysiotherapeut op school die leerlingen extra begeleiding geeft op het gebied van fijne en grove motoriek en prikkelverwerking. Hiervoor is een verwijzing van de huisarts nodig. Zodra deze binnen is, wordt het doel en de behandeling vastgesteld en wordt de begeleiding opgestart. Tijdens de behandeling heeft de fysiotherapeut korte lijntjes met de leerkracht van het leerling en de intern begeleider.

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

De schoolmaatschappelijk werker van Kwadraad werkt ongeveer 2,5 uur per week op onze school. De schoolmaatschappelijk werker biedt kortdurende hulpverlening op verschillende gebieden zoals weerbaarheid, gedragsproblematiek, veranderingen in het gezin, ed. De hulpverlening start en eindigt met een gesprek met ouders. Voor deze hulp is geen verwijzing van de huisarts of een beschikking van de gemeente nodig. Wanneer deze laagdrempelige ondersteuning niet voldoende is, zoekt de schoolmaatschappelijk werker met ouders naar wat er nodig is en welke instantie het beste kan helpen.

Eigenwijs-Enver

Wanneer vooraf wordt ingeschat dat de hulp door SMW te licht is, kan in overleg met de schoolmaatschappelijk werker en ouder, besloten worden tot begeleiding door een ambulante hulpverlener van Enver. Door beeldend, spelend of bewegend bezig te zijn wordt vaak duidelijk wat

een leerling bezig houdt. Problemen worden daardoor helder en bespreekbaar waardoor er doelen gesteld kunnen worden.

Remedial Teaching (RT)

Een RT-er geeft 3 dagdelen per week extra ondersteuning aan leerlingen op cognitief vlak. Hierbij wordt gedurende het jaar gewerkt met 4 RT-periodes. De intern begeleider bepaalt, in overleg met de leerkrachten, welke leerlingen in aanmerking komen voor RT en aan welke doelen moeten worden behaald. Een RT-periode wordt afgesloten met een evaluatie waarin wordt gekeken of de doelen zijn behaald. Bij de toekenning van de RT ligt de prioriteit in de onderbouw en de combi-groepen.

Pedagogisch medewerker

Kind&Co verzorgt op De Bijenkorf een peutergroep en de buitenschoolse opvang. Een pedagogisch medewerker van Kind&Co geeft 2 dagdelen per week extra ondersteuning gericht op taal- en woordenschat onderwijs voor VVE-leerlingen.

De Bijenkorf werkt daarnaast goed en intensief samen met andere partijen rond de zorg om leerlingen. Er is een vaste contactpersoon binnen het Sociaal Team. Alle partijen die kunnen bijdragen aan de zorg, zijn opgenomen in onze sociale kaart.

6.3 Aanvraag extra ondersteuning (BPO)

Voor enkele leerlingen biedt de basisondersteuning in de klas of op school nog niet genoeg. Er kan dan een aanvraag voor extra ondersteuning worden gedaan. De school doet dan een beroep op collectieve middelen voor passend onderwijs die door het samenwerkingsverband zijn overgedragen aan onze stichting, De Groeiling. De intern begeleider kan via de coördinator van de GroeiAcademie een aanvraag doen voor extra ondersteuning. Bij goedkeuring wordt de aanvraag doorgestuurd naar het SO-loket en wordt een Begeleider Passend Onderwijs (BPO) toegewezen.

6.4 TLV-verklaring SBO of SO

Ondanks alle inspanningen kan het soms voorkomen dat er leerlingen zijn met een ondersteuningsbehoefte waaraan binnen de basisondersteuning aangevuld met extra ondersteuning niet kan worden voldaan. Een leerling kan zich dan beter ontwikkelen op een SBO of SO-school. Hiervoor is een Toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig. De bijbehorende procedure staat beschreven op de site van het SamenwerkingsVerband PO Midden-Holland.

6.5 Schoolondersteuningsteam (SOT)

Zoals vastgelegd in de afspraken met het samenwerkingsverband wordt er gewerkt met een schoolondersteuningsteam (SOT). In het SOT worden leerlingen besproken waarbij er sprake is van een complexe sociaal-emotionele en/of didactische hulpvraag of van een ondersteuningsaanvraag waarbij een mogelijke overstap naar SBO/ SO aan de orde is of. Als basis van dit overleg geldt het Groeidocument.

Een intern begeleider kan een SOT organiseren en hierbij verschillende disciplines uitnodigen om de ondersteuningsbehoefte van een leerling specifiek in kaart te brengen. Ouders wordt gevraagd om schriftelijk toestemming voor dit overleg. Als ouders geen toestemming geven en de school vindt overleg toch noodzakelijk dan wordt de leerling (anoniem) besproken.

In de kern bestaat het ondersteuningsteam uit:

- vanuit de school : intern begeleider (voorzitter en notulist) en leerkracht
- vanuit de gezinskant : ouders
- vanuit de onderwijskant : onderwijsspecialist en/of orthopedagoog van de GroeiAcademie
- vanuit de jeugdzorgkant : sociaal maatschappelijk werker (Kwadraad), schoolarts (GGD), contactpersoon sociaal team

Het is ook mogelijk om andere betrokkenen uit te nodigen, zoals de leerplichtambtenaar, logopedist, fysiotherapeut, hulpverlener uit de jeugdzorg, ed.

6.6 (Hoog)begaafde leerlingen

Op onze school is de zorg rondom (hoog)begaafde leerlingen sinds 2001 in ontwikkeling. We maken hierbij onderscheid tussen hoogintelligente en hoogbegaafde leerlingen. Bij hoogbegaafdheid spelen naast hoge intelligentie ook andere eigenschappen een rol. We zien dan een aantal leer- en persoonskenmerken die maken dat iemand anders denkt, leert en handelt dan de mensen rondom hem of haar.

Voor leerlingen waarbij wij vermoeden dat er sprake is van hoge intelligentie of hoogbegaafdheid volgen wij het digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid (DHH). De uitkomst van de diagnostiek wordt besproken door ouders, leerkracht en intern begeleider. Op basis hiervan wordt bepaald of een leerling een aangepaste leerlijn gaat volgen. Het reguliere aanbod wordt dan gecompact. Dit gebeurt in iedere fase van de les; instructie, verwerking en bespreking. Hierdoor ontstaat er ruimte voor verrijkende en verdiepende lesstof. Bij de eerste leerlijn doet de leerling mee met belangrijke instructiemomenten en wordt 25 tot 50% van de oefenstof geschrapt. Bij de tweede leerlijn volgt de leerling alleen instructie bij nieuwe elementen in de leerstof. Van de oefenstof wordt 50 tot 75% geschrapt. Bij deze leerlijn gaan de leerlingen ook een dagdeel per week naar de scalaklas waar leeractiviteiten worden aangeboden waarin de hogere denkorden worden aangesproken en leerlingen kunnen samenwerken met gelijkgestemden.

Het beleid rondom deze leerlingen staat nader beschreven in ons beleidsplan (hoog)begaafdheid.

6.7 Leerlingen met autisme (ASS)

Het team van De Bijenkorf staat open voor de begeleiding van leerlingen met autisme op onze school. Wij willen dat deze leerlingen zich zo optimaal mogelijk ontwikkelen in het reguliere onderwijs en kijken wat deze leerlingen hierbij van ons nodig hebben. De basishouding naar onze leerlingen met autisme zijn:

- We accepteer de leerling zoals hij is.
- We bieden veiligheid, overzicht en structuur.
- We maken onderscheid tussen onwil en onmacht.
- Bij incidentjes reageren we emotioneel neutraal.
- We maken gebruik van de specifieke sterke kanten van een leerling en houden rekening met de zwakke kanten.

Iedere leerling met autisme heeft een individuele uiting van de algemene kenmerken van ASS. Onze leerkrachten zijn voldoende geschoold om kinderen met ASS goed te begeleiden en weten welke, soms kleine, aanpassingen zij kunnen doen om een leerling goed te laten functioneren in een groep. We zijn ons bewust van het feit dat vrije, minder gestructureerde momenten zwaar kunnen zijn voor deze leerlingen en hier dus iets extra's van de leerkracht nodig is.

In de begeleiding werken we samen met ouders; die kennen hun leerling tenslotte het best.

Indien nodig denken onze gedragsspecialisten mee in de begeleiding van deze leerlingen. Daarnaast kan er extra ondersteuning worden aangevraagd door een leerlingondersteuner van de Groei-Academie, een begeleider Passend Onderwijs of een fysiotherapeut bij prikkelverwerkingsproblematiek. Scholing rond autisme staat regelmatig/periodiek op de agenda van studiedagen.

6.8 Individuele leerlijn

Tot en met groep 5 proberen we leerlingen zoveel mogelijk mee te laten doen met het basisprogramma. In groep 6 t/m 8 kan het noodzakelijk blijken dat we voor één of meerdere vakken de leerlijn van de klas moeten loslaten. De leerling zal voor dat vak dan overstappen op een eigen leerlijn. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders (en eventuele externe deskundigen). Er wordt een programma gemaakt afgestemd op zijn of haar mogelijkheden. De leerling wordt adaptief getoetst; dit wil zeggen dat de toetsen worden aangepast aan het niveau van de leerling en er dus toetsen van een lager leerjaar worden afgenomen. De vorderingen worden minimaal 2 keer per jaar geëvalueerd en het programma wordt zo nodig bijgesteld. Het streven is om een leerling later weer aan te laten sluiten bij zijn of haar jaargroep zodra de basisstof voldoende beheerst wordt. Het kan ook zo zijn dat een leerling de rest van zijn schoolloopbaan zijn eigen leerlijn blijft volgen. Een leerling zal dan op één of meerdere vakken niet het eindniveau van groep 8 halen. Het uitstroomniveau wordt hierop aangepast.

Voor leerlingen met een eigen leerlijn wordt een Ontwikkelingsperspectief (OPP) gemaakt. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP. Hierin staat welke ondersteuning de school gaat bieden. In het OPP wordt beschreven:

- het te verwachten uitstroomniveau
- de onderbouwing hiervan; belemmerende en stimulerende factoren m.b.t. de leerling en de omgeving die het onderwijsproces kunnen beïnvloeden
- de (tussen)doelen
- beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding (handelingsdeel)

In het OPP worden ook de periodieke evaluatie en evt. aanpassing bijgehouden.

6.9 Dyslexie

Leerlingen met dyslexie hebben moeite om van letters en woorden spraakklanken te maken. In ons dyslexieprotocol wordt beschreven hoe wij in een doorgaande lijn werken aan de signalering en aanpak van lees- en spellingsproblematiek. Daarmee kunnen we het lees- en spellingonderwijs effectief inrichten. Halverwege groep 2 t/m groep 4 zetten we het programma Bouw! preventief in bij risicolezers. Bouw is een leesprogramma op de computer waarvan wetenschappelijk bewezen is dat het zorgt voor een significant betere leesontwikkeling.

6.10 Dyscalculie

Kinderen met dyscalculie hebben hardnekkige problemen bij het aanleren en automatiseren van de basisvaardigheden van rekenen en wiskunde. In onze aanpak bij hardnekkige rekenproblemen volgen wij het protocol Ernstige Reken- Wiskunde problemen en dyscalculie (ERWD1). Dit protocol beschrijft procedures en beslistmomenten voor het tijdig signaleren, diagnosticeren en begeleiden van kinderen met ernstige reken- en wiskunde problemen.

6.11 Meldcode huiselijk geweld

Binnen ons onderwijs zijn wij wettelijk verplicht een meldcode te gebruiken bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode draagt eraan bij dat bij signalen op dit gebied adequaat wordt gehandeld en zo snel mogelijk hulp kan worden geboden. Wij hebben de meldcode voor onze school specifiek gemaakt door te benoemen wie welke stappen moet doorlopen.

6.12 Medisch handelen

Leerkrachten krijgen te maken met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is. Daarnaast komen er soms ook verzoeken van ouders om hun leerling een door een arts voorgeschreven medicijn te geven of handelingen te verrichten die vallen onder de wet Beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG). De wijze waarop wij met deze verzoeken omgaan staat beschreven in ons protocol medisch handelen.

7. SOCIALE COMPARENTIES, ONTWIKKELING EN VEILIGHEID

7.1 Sociale competenties

Wij volgen het programma van de Vreedzame School voor de ontwikkeling van sociale competentie en democratisch burgerschap. We beschouwen de klas en de school als een leefgemeenschap waarin we zorgen dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen en waarin leerlingen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. De klas en de school zijn een oefenplaats waarin leerlingen leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor elkaar en voor de gemeenschap (initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken) en open te staan voor de verschillen tussen mensen.

Twee keer per jaar wordt de Groepsklimaatvragenlijst ingevuld om te kijken of de beoogde doelen van het programma worden bereikt. De lijst wordt ingevuld door de leerkracht. Deze lijsten vormen ons 'volgsysteem' op groepsniveau. De Vragenlijst Groepsklimaat bevat vragen over vier sociale taken:

- Conflicten oplossen
- Verantwoordelijkheid voor de gemeenschap nemen
- Democratische overleggen
- Open staan voor verschillen

De resultaten worden besproken in de groepsbesprekingen en in de stuurgroep Vreedzame School.

7.2 Sociale veiligheid

In ons beleidsplan sociale veiligheid staat onze aanpak rond de sociale veiligheid binnen onze school beschreven. Twee keer per jaar wordt gemonitord of leerlingen zich veilig voelen op school. Hierdoor krijgen we inzicht in de ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.

Na de eerste 6 tot 8 weken wordt de veiligheidsbeleving van de leerlingen in kaart gebracht met de veiligheidsthermometer van de Vreedzame School. Hierbij krijgen we zicht op de individuele veiligheidsbeleving. Dit wordt besproken in de groepsbespreking. In januari wordt de veiligheidsenquête van Beekman & Terpstra afgenomen in groep 6 t/m 8. Hierbij krijgen we een gemiddeld beeld van de sociale veiligheid van onze school. Indien nodig worden er maatregelen genomen ter verbetering. Deze enquête wordt besproken in de Stuurgroep Vreedzame School.

7.3 Sociaal emotionele ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling bij de kleuters wordt gevolgd door middel van het leerlingvolgsysteem Kijk! Hierbij wordt gekeken naar:

- de basiskenmerken (vrij zijn van emotionele belemmeringen, nieuwsgierig en ondernemend zijn en zelfvertrouwen hebben)
- de betrokkenheid
- het zelfbeeld
- de relatie met andere kinderen
- de relatie met volwassenen
- de spelontwikkeling
- de taakgerichtheid en zelfstandigheid

Als er zorgen zijn over de sociaal-emotionele ontwikkeling in groep 3 t/m 8 en we deze ontwikkeling verder in kaart willen brengen, gebruiken we Zien. Dit programma helpt ons door het invullen van leerkracht- en leerlingvragenlijsten en de analyse van de observaties achter het gedrag de ondersteuningsbehoefte van een leerling te zien. Op deze manier wordt de leerkracht geholpen in het nadenken over een eventuele aanpak voor een groep of leerling. Zien kan op elk moment van het jaar zowel op groeps- als op individueel niveau worden ingezet.

ZIEN! hanteert zeven dimensies. Twee graadmeters die een signaalfunctie hebben: welbevinden en betrokkenheid en vijf vaardigheidsdimensies die relevante informatie geven over de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied:

- sociaal initiatief
- sociale flexibiliteit
- sociale autonomie
- impulsbeheersing
- inlevingsvermogen.

8. IN- EN UITSTROOM EN DOUBLEREN

8.1 Aanname

Bij de kleutergroepen wordt gestreefd naar een evenwichtige samenstelling van de groepen rekening houdend met de verdeling jongens/meisjes, leeftijd en indien bekend taal-, leer- of gedragsproblemen. Acht weken voordat het kind op school start, ontvangen ouders een welkomstpakket, een brief waarin staat in welke klas het kind komt en het entreeformulier. Dit entreeformulier wordt besproken in het startgesprek.

Indien een leerling van school wisselt en door ouders wordt aangemeld op onze school vindt er een gesprek plaats tussen ouders, directie en IB om zicht te krijgen op de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De IB-er neemt, na toestemming van ouders, contact op met de IB-er van de huidige school voor aanvullende informatie. De leerling komt daarna één dag meelopen op school. Daarna nemen directie en IB in overleg met de leerkracht het besluit of de leerling geplaatst kan worden. Hierbij kijken we of de leerling binnen het ondersteuningsprofiel van onze school past en de groepsgrootte en samenstelling van de ontvangende groep dit toe laat. Na toelating vragen wij de huidige school het onderwijskundig rapport digitaal naar ons door te sturen.

8.2 Overgangprotocol herfstkleuters

In november wordt voor alle kleuters in groep 2 de verwachtingskaart ingevuld. Deze wordt met de ouders besproken. Er wordt een plan gemaakt voor de leerlingen waarbij twijfel is over de overgang naar groep 3. Voor de overgang naar groep 3 wordt gebruik gemaakt van het beslissingsblad waarbij gekeken wordt naar:

- Gedrag en werkhouding
- Gespreksvaardigheden en luisterhouding
- Rekenvoorwaarden
- Leesvoorwaarden
- Taal/schrijven
- Spel
- Constructie en beeldende vaardigheden
- Motoriek
- Sociaal-emotionele ontwikkeling

8.3 Doubleren

Omdat doubleren een ingrijpende gebeurtenis is voor een leerling, moet de keuze zorgvuldig gemaakt worden. Voor- en nadelen moeten goed overwogen worden en in een vroeg stadium met ouders besproken worden. Een leerling kan hoogstens één keer doubleren. Doubleren kan voorkomen in groep 1 t/m 4 en incidenteel in groep 5 t/m 8.

Om de wenselijkheid van doubleren vast te stellen, spelen de omvang van de tot dan toe geboden extra ondersteuning en het effect hiervan een rol. We gebruiken hiervoor de resultaten uit ons LVS, resultaten op methodetoetsen en observaties wat betreft de sociaal-emotionele ontwikkeling (KIJK en Zien).

Wanneer er mogelijk sprake is van doubleren wordt dit in februari met ouders besproken. In mei wordt definitief besluit genomen. Indien nodig laten we een onderwijspecialist of orthopedagoog van de GroeiAcademie met ons meedenken.

8.4 Uitstroom

Bij tussentijdse uitstroom is er contact met de intern begeleider van de nieuwe school. Daarna wordt het onderwijskundig rapport, na goedkeuring van ouders, digitaal overgedragen.

De procedure overgang naar het VO start midden groep 7. Na de midden-Cito krijgen de leerlingen een oriënterend schooladvies. Aan begin groep 8 krijgen de leerlingen een voorlopig schooladvies en na de midden-cito een definitief schooladvies. Na de eindcito worden de adviezen van leerlingen met een hogere score heroverwogen.

De school geeft het schooladvies op grond van informatie en observaties die in de jaren dat de leerling op de basisschool zat in het leerlingvolgsysteem heeft verzameld.

Bij het vaststellen van het schooladvies wordt gekeken naar:

- De leerprestaties vanaf groep 6. Ter ondersteuning van het vaststellen van het cognitieve niveau kan gebruik gemaakt worden van de plaatsingswijzer in OT.
- Intelligentie onderzoek (indien aanwezig)
- Werkhouding
- Motivatie
- Executieve vaardigheden
- Sociaal-emotionele ontwikkeling.

Het schooladvies komt tot stand in overleg met leerkrachten groep 6 t/m 8, intern begeleider en directie. Alle stappen staan beschreven in ons protocol Schooladvies en overstap PO-VO. Hieronder ligt als basis de procedure Overstap PO-VO van Samenwerkingverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek.

Er wordt gebruik gemaakt van het digitale systeem van Onderwijs Transparant (OT) om informatie over een leerling via het Onderwijskundig rapport (OKR) over te dragen naar de VO-school.